

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatk vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A bársony, a selyem.

A bársony, a selyem, még az előkelőbb polgári fogalmak szerint is — fényüzési cikk. Bársonyba, selyembe csakis a jómóduak öltöznek. Bársonyból, selyemből készült ruhadarabokat, öltözékeket, diszeket csakis a jobbódu, intelligensebb elemek vásárolnak. A háboru előtti időkben is mindig az előkelőséget, a jómódot jelentette a bársony meg a selyem, most azonban ennél is többet: a fényezés tobzódását. A napi sajtó szavá is tette ezt s a budapesti nők fényezésére ugyancsak rápirított. A háboru dacára Páris divatjával s Itália virágaival óhajtanak szebbekké válni a szép pesti asszonyok, mintha e nélkül talán ez nem is sikerülne... De hagyjuk ezt, nézzünk csak szét a mi szűkebb körünkben s meglátjuk a nagymérvű fényüzés kedést ott, ahol éppen nem vártuk. Éva anyánk leányainak — úgy látszik — egy a természetrajza s így nincs mit megütközni azon, hogy az egyszerű parasztnép körében is gyökeret vert és terjed a fényezés iránti nagyfoku hajlandóság.

Az egyszerű földművelő falusi nép ma ducál a pénzben. A parasztagdák tüszője ma duzzad a pénztől s így érthető, hogy az asszonyok, leányok ma fogékonyabbak a pénz elköltésére, mint békében.

A háborus állapottal ellenkezően a falvak, a városok gazdálkodó pornépe ma olyan fényüzést fejt ki, amit észre nem venni szinte lehetetlen. A leányok és asszonyok öltözéke és öltözködése ma magán viselő nemcsak a jómódnak, hanem fényüzésnek is kiáltó nyomait. Egyszerű parasztagasszonyok lábán finom, drága lakbetétes cipő, harisnya, fejükön selyemkendő, nyakukon bársonyszallag s nem egynek selyem vagy bársonyköténye is van. Gyűrűk, gyöngyök, fülbevalók viselete tekintetében is óriási a változás. Mindennap, de különösen vásáros napokon rajként lepik el a parasztagasszonyok, leányok a rövidáru üzleteket s bizony ma már a legelőkelőbb divatkereskedésekben is ott találjuk a bársonyt, selymet vásárló parasztnőket. Karján még ott log a tejesbödön, mialatt annak tartalmáért kapott pénzen igyekszik tudadni. Előfordul bizony, hogy a kapott hadisegély is selyemre és bársonyra fordítatik.

Eltekintve a fényüzéssel járó gazdasági hátrányokra, megállapíthatjuk azt is, hogy e fényezés és tulságos cifrázkodás az erkölcsök nagybani hanyatlását is előidézik s sok család boidogságát fogja szétdulni.

A nép s különösen a falusi nép vezetőire: a papokra, tanítókra, jegyzőkre hárul a feladat meggátolni e veszélyes háborus jelenséget, amely a népet anyagi és erkölcsi lejtőre viszi. Hiszen az így elköltött összegek a föld megművelésének kárára vannak. Eltekintve, hogy a cifrázkodás sokakat elvon a munkától, maga a fényezésre szánt összeg hiánya a gazdálkodás intenzitását nagyban hátráltatja. A jövedelmek feleslegeit a meg-

drágult munkaerőre kellene fordítani. Vetőmagvak beszerzésére és az állattenyésztés fokozására szintén pénzre van szüksége a népnek, hiszen a háboru még sokáig tarthat, de — úgy látszik, — hogy a nép e szüksége jelentőségét nem tudja felismerni. Fel kell világosítani a népet a fényüzéssel járó összes hátrányokról s arra kell törekedni, hogy a feleslegesnek mutakozó fillérek a gazdálkodás és földművelés nehéz munkájában aktiv részt vegyenek.

Minden fillér, amelyet elvonunk a földműveléstől gyengíti erőnket s fokozza ellenségeink szivósságát.

A háborunak a mi győzelmünkkel kell végződnie, de ebben az óriási mérközésben nemcsak derék és vitéz katonáinknak, hanem nekünk itthonmaradottaknak is minden téren meg kell állnunk helyünket. Fel tehát munkára!

Ifj. Szántó Károly.

A liszt- és kenyérfogyasztásnak szabályozása Szászvároson. Hirdetmény

aliszt- és kenyérfogyasztásnak szabályozása tárgyában

A m. kir. kormányának 1915. évi december hó 27-én kelt 4586 szám alatt a liszt- és kenyérfogyasztásnak országos szabályozása tárgyában kiadott rendelete alapján, a következő intézkedéseket léptetem életbe:

I. Lisztutalványok és kenyérfogyasztás életbejuttatása.

Szászváros város egész területére 1916. évi január hó 16-ától kezdődő hatállyal mindenkinek naponkénti főzésre és kenyér céljára együttvéve legfeljebb huszonnégy dekagramm lisztet szabad fogyasztania.

Ezen naponkénti és fejenkénti mennyiséget nehéz testimunkával foglalkozók részére a közigazgatási hatóság legfeljebb 300 gramm lisztre felemelheti.

Östermeléssel foglalkozók naponként és fejenként buza, rozs vagy árpalisztból vagy e gabonaneműek keverékéből előállított lisztből legfeljebb 400 grammot használhatnak fel.

Ez a rendelkezés a közönség tulajdonában lévő lisztkészletre is vonatkozik, kiterjed az intézeti háztartások, kórházak, zárdák és egyéb intézetek liszt- és kenyérfogyasztására, nemkülönben a liszt- és kenyérárusításával foglalkozó üzletekre (fűszeresek, vegyeskereskedők, szatócsok), végül a kenyér kiszolgálásával foglalkozó mindennemű étkezőhelyre (vendéglők, kifőzők, kintinok, egyesületi és minden más étkezők, kávéházak, kávémérések stb.) is.

Január 10-étől kezdve csakis a városi tanács által kiadott lisztutalvány vagy kenyérfogyasztás ellenében szabad lisztet vagy kenyeret eladni, vásárolni vagy egyébként forgalomba hozni. A lisztutalvány külön, a kenyérfogyasztás pedig ugyancsak különálló jegyként adatik ki.

A lisztutalvány alapján lisztbevásárlási-könyv állítatik ki, melyre fejenként és naponként 24 deka lisztet számítva, legalább egy heti és legfeljebb egy havi lisztszükségletet vagyis

havi 7-2 kilogramm lisztet lehet vásárolni személyenként.

A kenyérfogyasztás ellenében fejenként napi 33-6 deka fehér vagy barna kenyeret lehet vásárolni.

Lisztet kizárólag a városi tanács által megbízott kereskedőnél, — kenyér pedig ugyan csak kizárólag a hatóság által megbízott sütőiparosoknál vásárolható. A sütőiparos kenyeret átadhat viszontelárusításra másoknak is.

A lisztutalvány rendszerint az ellátás egész időszakára vagyis 1916. évi augusztus hó 15-éig szól, míg a kenyérfogyasztás félhavi időtartamra szól. Az egyes szelvények egy egész napi kenyéradagot, vagyis 33-6 dekát tartalmaznak.

Az egyes kenyérszelvények annyi kenyér vásárlására jogosítanak, amennyi a szelvényen jelezve van. A vásárlás történhetik, akár egy vagy több szelvény alapján, legfeljebb azonban az egy hétre érvényes szelvények alapján egyszerre is. A szelvényeket a jegyről csakis a kenyeret árusító kereskedő, vagy iparos vágja le.

Lisztutalványt, illetőleg kenyérfogyasztást minden állandó szászvárosi lakos kap, kinek saját lisztkészlete nincsen.

Akinek saját lisztkészlete van, az liszt- vagy kenyérfogyasztásra csak azon időponttól kezdve tarthat igényt, melytől kezdve készlete már elfogy. Ennek kiszámításánál hetenként és fejenként 168 dekagrammnyi vagyis havonként és fejenként 7-2 kilogrammnyi, illetőleg 9 kilogramm szemes-buza fogyasztást, lisztfogyasztást kell alapul venni.

A készlet tartamának utolsó hét minden péntek napján kell a lisztutalványért, illetőleg kenyérfogyasztásért a városházán működő közlélményi bizottságánál jelentkezni. A lisztárusítással megbízott kereskedő, a lisztutalványokat minden hónap első hétfő napján, a sütőiparosok a beszedett jegyszelvényeket kéthetenként a közlélményi bizottságnak tartoznak beszolgáltatni. A kenyeret árusító kereskedők, valamint más viszontelárusítók a beszedett jegyszelvényekkel annak a sütőiparosnak tartoznak elszámolni, akitől a kenyeret beszerezték. Azt a lisztet, amely vendéglők, kifőzők és más étkezőhelyek számára főzési célokra, továbbá, amely cukrászok és mézeskalácsosok részére iparuk folytatásához, nemkülönben egyéb iparok részére mellőzhetetlen segédanyagként szükséges, további intézkedésig, jegy mellőzése mellett a városi tanács utalványozza. Szállodákban megszálló vendégek részére az üzlettulajdonos utján napi kenyérfogyasztást adnak ki. Vendéglőkben, kávéházakban, stb. kenyér csakis kenyérfogyasztás ellenében kapható. A közönségnek az a része tehát, amely a lisztkészletnek tartamára kenyérfogyasztást nem kaphat, e helyekre vigye magával a kenyeret. A közönségnek pedig jogában áll, hogy ilyen étkezőhelyeken az étkezésnél a magával hozott kenyeret fogyassza. Az üzlettulajdonosainak vagy alkalmazottjainak ez ellen észrevételt tenni nem szabad s az üzlet-

tulajdonos azt mindennemű ellenszolgáltatás nélkül tartozik megengedni.

A lisztutalványok és kenyérjegyek a városi közéletmezői bizottság útján osztatnak ki. A jegykiosztásra vonatkozó felszólamlásokat a közéletmezői bizottsághoz kell intézni. Lakás-változást, születést, halálesetet és egyéb változásokat ugyanott kell bejelenteni.

Az első kiosztásra kerülő kenyérjegyek csak január hó 31-éig érvényesek.

A sütőiparosok tartoznak e napig beszedett szelvényeket legkésőbb február hó 3-áig a közéletmezői bizottságnak beszołgáltatni.

Mindazon városi lakosok, kik hatósági lisztutalvánnyal elvannak látva, kenyérjegyre igényt nem tarthatnak, hanem házilag kötelesek kenyérüket előállítani.

A pékiparosok kötelesek a házilag dagasztott kenyértésztát kisütésre elfogadni. Sütésidij fejében egy darab normális kenyér után 20 fillérről többet kérniök nem szabad.

II. A liszt- és gabonakészletek bejelentése.

Az összes liszt- és gabonakészletek, melyek Szászváros város területén bárkinek tulajdonában vannak, az 1916. évi január hó 10-iki állapotnak megfelelően összeírtnak. A liszt- és gabonakészletek összeírására minden egyes házban összeíró-ívek osztatnak ki. A város közegei minden házban annyi összeíró-ívet osztatnak ki, ahány lakott lakás a házban van.

A háztulajdonos kötelessége az összeíró-íveket házában minden lakásában vagy egyéb lakott helyiségében azonnal kiosztani és a lakókat az összeíró-íveknek pontos és lelkiismeretes kitöltésére felhívni és kioktatni. Amennyiben az összeíró-ívek elégtelenek volnának, a háztulajdonos tartozik a hiányzó íveket a városi tanácstól vagy a közéletmezői bizottságtól beszerezni. Minden háztartás feje tartozik a kiosztott összeíró-ívek minden pontját, a január 10-iki állapotnak megfelelően lelkiismeretesen kitölteni és saját érdekében különösen arra ügyelni, hogy az összeírásból a lakásában lakó egyének közül senki ki ne maradjon és hogy a liszt-, illetőleg a gabonakészletek mennyisége pontosan állapítsák meg. Aki írni, olvasni nem tud, az megbizottja útján tartozik kitölteni az adatokat, mindazon által ezen adatok helyességéért személyesen felelős marad.

Az adatok helyessége a város és a m. kir. pénzügyőrség hatósági közegeivel ellenőriztetni fognak.

A háztulajdonos köteles a kitöltött összeíró-íveket gondosan átnézni, azokat szükség esetén a lakóval kijavíttatni és ha azok kifogástalan állapotban együtt vannak azonnal, de legkésőbb három nap alatt a városházán működő közéletmezői bizottsághoz beadni.

Albérlok, kik külön háztartást vezetnek, (külön főznek) külön összeíró-ívet állítanak ki, oly albérlok és ágyrajárók ellenben, kik nem vezetnek háztartást, a főbérlok összeíró-ívén irandók össze, de esetleges lisztkészletük külön tüntetendő fel.

Üzletekben, melyek lisztnek vagy gabonaféléknek forgalomba hozatalával foglalkoznak, az üzleti célokra szolgáló liszt- és gabonakészlet külön rovatban pontosan kimutatandó, még pedig az illető kereskedő háztartásának céljára szolgáló készletektől elkülönítve.

Intézetek (kórházak, árvaházak, internátusok) egy összeíró-íven veendő fel és ebben az esetben az intézetben elhelyezett intézeti tagokat nem kell külön névszerint felsorolni, hanem elegendő pusztán számuknak feltüntetése. Az intézeti épületben lévő magánlakásokban azonban külön összeíró-ívet kell kiállítani. Szállodákban vagy pensiókban csakis

ezeknek a belakó alkalmazottjai, továbbá az ott állandóan lakást bérlő szászvárosi lakók és huzamosan ott tartozkodó idegenek és családtagjai irandók össze.

Átutazó idegenek az összeírásban nem vehetők fel. Katonai épületekben összeíró-ívek nem osztatnak ki, amint hogy általában csakis a polgári lakosság élelmezésének biztosítására osztatnak ki összeíró-ívek, a városban állomásozó katonai népesség részére ellenben nem.

A lisztkészletekkel egyidejűleg mindazok, akiknek tulajdonában szemes-buza, árpa, rozs vagy tengeriből készleteik vannak, azt a bejelentő-lap illető rovatában ugyancsak bejelenteni tartoznak.

A bejelentés alapjául ugyancsak a január 10-iki állapot veendő.

Aki a fenti rendelkezéseket megszegi, továbbá, aki a hatóságot hamis adatok bevalásával félrevezeti, vagy az adatok bevallását megtagadja, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a 4586/1915. számú miniszteri rendelet 10-ik §-a értelmében kihágást követ el és az 1915. évi I. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. E kihágások elbírálására a városi rendőrkapitányság illetékes.

Szászváros, 1916. évi január hó 10-én.

Andrae s. k., polgármester.

A 71-es katonazenekar jótékonycélu hangversenye.

(1916. január 22.)

A zene muzsája ezuttal leghatalmasabb kothurnusaiban vonult be a hangversenyterembe. A klasszikus, a nagy muzsika estélye volt ez.

A nagynevű zeneköltők örökértékű darabjainak műsorra vett tömegárjában a legnagyobb mérvű zenei tehetetlenség is mámorítóan dus kielégítésre talált.

A katonazenekar karmestere Heller Antal ur és annak minden egyes tagja nemcsak hogy méltán rászolgált a szünni nem akaró tapsviharokra, hanem olyan muzsikát produkált, mely az estélyt zenekulturális eseményné avatta: ily magas színvonalu programnak illetően perfékt előadása ezt az ítéletet érdemli meg.

Képzeljünk el egy művésziesen konstruált oly orgonát, melynek hangjai orgonasipok helyett koncerthangszerekből állanak és képzeljünk e mellé egy ilyen orgonavirtuozt, aki a kéz- és lábujjak megfelelő számával ily orgonán mesterien tud játszani: és akkor tisztában vagyunk a kérlelhetetlen pontossággal és az isteni harmoniával, mely a csupa nehéz darabokban úgy jutott kifejezésre, mint ha egy ember szólaltatná meg szemfényvesztő mesterséggel a kezégyébe csoportosított kész hangokat.

Ily kritika mellett részletezésekre bocsátkozni felesleges szószaporítás volna. Smetana ördögös muzsikájú nyitánya („Az eladott menyasszony”), melynek mindvégig fékevesztett automobil tempójában rohanó taktusát is csak betartani tiszta légtornász, épügy rászolgált erre a kritikára, mint Beethoven („C moll symphonia”) és Svendsen („Norvég rapsodia”) hatalmas alkotásainak előadása.

Kiváló alkalmazkodási képességet produkált a zenekar az estélynek egyik kimagasló zeneszámában, a Schumann-féle zongorakoncert stilszerű és művészi kíséretében. E hangversenyműnek zongoraszólo részét dr. Chladek Henrik, tartalékos hadnagy, zongoraművész kreálta, ki ezen hatalmas lendületű, széles alapon felépített zenei alkotásnak min-

den szépségét és minden technikai leleményességét a legprecízebb művészi felfogással, ritkán tapasztalható meleg tónussal, valamint szinte káprázatos, tüneményes technikai tudással domborította ki és interpretálta. Fényes és művészi zongorajátéka annál is inkább meglepett bennünket, mert tudtunkkal dr. Chladek több mint félévig volt a hadszíntéren a tűzvonalban, ahol pedig nem volt alkalma magát művészetében képezni.

Nem lenne teljes e szép estéről szóló referadánk, ha nem számolnánk be külön fejezetben a hangverseny énekművésznőjének, Benedek Zóra urhölgynek egyéniségéről és szerepléséről. A zenekar által oly tökéletesen előadott három zenekari szám után biztunk abban, hogy az énekszám is magas művelzetet fog nyújtani. Várakozásunkban nem csalódtunk, de tévedtünk: Benedek Zóra éneke várakozásunkat magasan tulszárnyalta és a függöny szétnyílásától kezdve az utolsó hang elhangzásáig percről-percre nőtt a közönség elismerése, dicsérete, végül elragadtatása és az énekszámok után felharsanó tapsvihar tanuságot tehetett arról, hogy a közönség szívét a művésznő nemcsak megnyerte, de a szó szoros értelmében abba egyenesen beleénekelte magát.

Maga a művésznő megjelenése is bájos volt, előadása közvetlen, kevesetlen és természetes. Direkte operai lendülettel és majesticitással adta elő Meyerbeer: „Az afrikai nő” operájának nagy áriáját, különös melegséggel, illetőleg temperamentumos ünnepélyességgel énekelte Brahms „Am Sonntagmorgen”, valamint Weingartner „Liebesfeier” című, örökértékű dalait.

Elismeréssel kell adóznunk a művésznőnek azért az előzékenységéért, hogy dacára annak, hogy a magyar nyelvet nem beszéli, a közönség általános tetszésére két igen kedves, közvetlen bensőségu magyar műdalt a legkifogástalanabb magyar kiejtéssel és hangsúlyzással adott elő.

Összes előadásaiban különösen meglepett benünket a határozott intonálás, az egyes énekszámoknak a helyes felfogáson alapuló kifogástalan deklamálása, párosulva a leghatalmasabb hangterjedélemmel, a legtisztább és ezüstcsengésű cantilínával.

A közönség viharos tetszésének azzal adott közvetlen kifejezést, hogy ráadásul az énekművésznőt még két gyönyörű dal előadásával adóztatta meg.

Erősen hiszünk és bizunk abban, hogy énektanulmányainak teljes befejezése után még igen sokszor fogunk találkozni a Benedek Zóra művészi nevével.

Végül Heller Antal karmester ur zsenialitásának jellemzéseül legyen szabad még kiemelni, hogy a fent ismertetett zenekari előadás produkálására csupán a háborus zenekari létszám állott rendelkezésre, melyet Beethoven nagy symphoniájának előadására kiegészítő erővel kellett megerősítenie.

A redukált zenekari létszám és az, hogy a fentiekben ismertetett produkció előkészítésére csupán három heti idő állott rendelkezésre, mutatja, hogy kitűnő vezér derék katonákkal feltétlenül győz. Dr. R. I.

Hétről-hétre.

Jó néha az „erőszakosság”.

Andrae Józsefet, városunk polgármesterét sokan „erőszakos” embernek tartják. Legutóbb is fényesen bebizonyította ezt. Ugyanis a kincstártól olyan 3000 méter tűzifát szerzett meg a város s így a város közönsége részére, amelyet a kincstár nem volt köteles

adni. Ámde mit nem tesz az „erőszakos“ polgármester?! Hogy, hogy nem, szép szóval, jó szóval, de minden esetre személyes közbenjárásával addig ostromolta a vajdahunyadi vasgyárat, amíg a 3000 méter fa átengedése (ölenként 20 K-ért) megtörtént. Az átadás is megtörtént s most van fa. Ámde újra egy kis „erőszakosság“ történt: a fát ölenként 24 K-ért árusítja a polgármester. Miért?! Kérdik sokan. „Nem elég drága az a fa 20 K-ért (ami, például Kolozsvárt 80—100 K,) még „nyerni“ is akar a város a szegény polgárok bőrén. Hát nem „erőszakos“ ez a polgármester?!“

Megnyugtadjuk a tisztelt zugolódókat, most az egyszer nagyon jó volt ez a kis „erőszakosság“, ami, ha nincs, vehetnők a fát 40—50 koronáért ölenként. Afelől is megnyugtadjuk a közönséget, hogy ez a 4 korona ártóbb-let nem a polgármester ur zsebébe folyik. Ugyanis a kincstári fa a telepen, nem lévén ölenkénti eladásra szánva, nem is volt ölenként osztályozva s összerakva. Ez az átadásnál történt meg, ehez pedig munkások kellettek. Azonkívül az ellenőrzéssel, a szelvények kiállításával is merültek fel költségek s ha nétan a város pénztára egy pár koronával meg is gyarapodik e művelettel, hallgassunk, hiszen 24 K-ért kaptunk fát. Aki ugyanilyen minőségű fát olcsóbban tud szerezni, előállítani, árusítani, az álljon elő s mi hajlandók leszünk az „erőszakos“ polgármester ur fejét jól megmosni. Addig azonban hallgassunk s ismerjük el, hogy jó néha az erőszakosság.

A „Vöröskereszt-Egylet“ hangversenye.

(1916. február 5.)

A szászvárosi „Vöröskereszt-Egylet“ f. év február hó 5-én Szászvároson, a „Központi“ szálló nagytermében jótékony célú hangversenyt rendez. A hangversenyre a rendezőség felkérte az erdélyi nagyobb városokban hangversenyző dévai zenetársaságot, és szíves közreműködésüket megígérték Hess Tivadarné bécsi ének-művésznő és Vaszilka Mariska kisasszony.

A dévai zenetársaság két tagját, Schneider József és Szabó Endre tanárokat a szászvárosi közönség már ismeri, ezelőtt két évvel szerepeltek a városi szépitészeti egylet javára rendezett hangversenyen, és a közönség emlékében élnek a precíz összjátékkal, fényes technikával és mély érzéssel előadott zenedarabok. A nemrégiben vármegyénkbe áthelyezett dr. Horváth Dezső tanfelügyelő pedig rövid idő alatt meghódította művészi zongorajátékával a közönség rokonszenvét, és a zenetársaságnak a vármegye három városában rövid pár hét alatt megtartott hangversenyéről nemcsak elismerés, de nagyfokú lelkesedés hangján nyilatkoztak minden téren.

E magas nivójúnak ígérkező hangversenyt fogja méltóan kiegészíteni a két művészi ének-szám, és hisszük, hogy e gonddal összeállított hangverseny méltóan fog sorakozni azon szép zeneesték közé, amelyben utóbbi időkben a szászvárosi közönségnek része volt.

A hangverseny műsora a következő lesz:

1. a) Wieniawszki: Romance et Rondo elegant. b) Wieniawszki: Fauszt ábránd. Előadják: Hegedűn Schneider J. ur. Zongorán Szabó E. ur.

2. a) Mozart: Fantázia. b) Weber: Perpetuum mobile. c) Willners: Egy nap Norvégiában. Előadja: dr. Horváth D. ur.

3. Román dalok. Előadja: Vaszilka Mariska k. a.

4. a) Szemelvények Chopin műveiből. b) Liszt: XIII. Rapszódia. Előadja: dr. Horváth D. ur.

5. Német ének-szám. Előadja: Hess Tivadarné urnő.

6. a) Halvorsen: Chant de la Veslemoy. b) Schneider—Chopin: A moll Valzer. c) Paul Juon: Románc. d) D' Ambrosio: Chansonetta. e) Burmester—Merikanto: Valse lente. Előadják: Hegedűn Schneider J. ur. Zongorán Szabó E. ur.

7. Chován: Magyar és román táncok. Előadják: dr. Horváth D. ur és Szabó E. ur.

A hangverseny kezdete pontban 8^{1/2} órakor. Jegyek február hó 3-ig előre válthatók a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyv- és papirkereskedésében.

NAPI HIREK.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt“ egylet részére.**

— **Kitüntetés.** A király W a c h József 64. gy.-ezredbeli hadnagyot — városunk szülötét — az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a hadiékítményes III. osztályu katonai érdemkeresztrel (a vitézségi érem szalagján) tüntette ki. Gratulálunk!

— **Áthelyezés.** Junger Károly 64. gy.-ezredbeli százados a cs. és kir. 17-ik gyalogezredhez helyeztetett át.

— **Választás a dévai izr. hitközségnél.** A dévai izraelita hitközség elnökválasztó közgyűlése e hó 16-án folyt le, melyen ismét dr. Shulhof Zsigmondot választották meg az egyházközség elnökéül.

— **Dicsérő elismerés.** Pflanzner Bal-tin Károly lovassági tábornok, a 7-ik hadsereg parancsnoka Szabó János m. kir. posta- és távirótisztnek, tartalék tábori távirásznak — lapunk munkatársának — Kolomea 1915. május 15-iki ostrománál az ellenség előtt tett példás szolgálataiért dicsérő elismerését fejezte ki. Szabó postatiszt a helybeli kir. postahivatalnál is hosszasan szolgált s kised társadalmunknak általánosan ismert és kedvelt tagja volt. Jelenleg Belgrádban van. Gratulálunk!

— **A szamosujvári püspöki szék betöltése.** A Hosszu Vazul elhunytával megüresedett szamosujvári görög katolikus román püspöki szék betöltése körül máris megindult a kombinálgatások sora. Mint egy könyomatos jelenti, mértékadó körökben dr. Frentiu Valér lugosi püspöknek szamosujvári püspökké való kinevezését óhajtják nemcsak azért, mert az elhunyt főpap ugyancsak a lugosi aulából került Szamosujvárra, hanem azért is, mert a lugosi püspök ismeri Hosszu püspök messzelátó terveit és mint meghitt embere, azok keresztülvitelét is legjobban biztosíthatná.

— **A földrengés hatása — Szászvároson.** A f. hó 26-án történt földrengés egész Erdélyben s így Szászvároson is észlelhető volt. Reggel 8 óra 40 perckor kétszeri erős földrengés volt érezhető. A házak ablakai nagyot zörrentek s sok helyen a kémények összeomlottak. A szobákban különös recsegés, ropogás, csörömpölés volt hallható s a függőlámpák ingásba jöttek. Mondanunk sem kell, hogy itt-ott bizony rémületet keltett a földrengés, mely után — attól félve, hogy az megismétlődik — csak úgy tódultak az emberek az utcára. Szerencsére misem történt s az arcokról csak hamar eltűnt az aggodalom. Súlyosabb természetű katasztrófa sehol sem történt.

— **Eljegyzés.** Dr. Groza Péter dévai jónévű ügyvéd eljegyezte Moldován Anny urleányt, dr. Moldován Kornél boicai kör-orvos leányát.

— **A földrengés — Kudzsiron.** Tudositónk jelenti: F. hó 26-án reggel 8 óra 35 perckor délkeleti irányból hullámszerű földrengés volt

az egész vidéken, mely 15—20 másodpercig tartott. Az épületekben a butorok mind megmozdultak, egyes helyeken a falon az ingaóra megállott. A lakosság megrémülve mind a szabadba igyekezett. Este 7 óra 50 perckor egy kisebbszertű roham 4—5 másodpercig ismétlődött. Kár azonban nem történt, kivéve a nagy ijedséget.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **A vidéki sajtó faluja.** A magyar társadalom páratlan áldozatkészséggel és hazafias buzgalommal segíti a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségét azon lelkes törekvésében, hogy az orosz betörés által feldúlt egyik kárpáti falut ujjaépíthesse. Maga a Szövetség elnöksége és igazgatósága kezdte meg a gyűjtést a következő összegekkel:

Vidéki Hirlapírók Orsz. Szövetsége	500 K
Szavay Gyula elnök	100 „
Dr. Brájjer Lajos alelnök	100 „
Lenkei Lajos alelnök	50 „
Sas Ede igazg. tag	50 „
Fenyves Ferenc igazg. tag	50 „
Tömörkény István alelnök	25 „
Palócz László titkár	25 „
Matzner Sámuel igazg. tag	25 „
Rábel László igazg. tag	20 „
Dr. Kovács József igazg. tag.	20 „
Dr. Milkó Izidor igazg. tag	15 „
Móra Ferenc igazg. tag	15 „

Ujabbban hozzájárultak a gyűjtéshez:

Reiniger Jakab a V. H. O. Sz. ügyésze és neje 500 K

Gyöngyös város 100 „

A „Zala“ szerkesztőségének gyűjtése

(Nagykanizsa) 80 „

A „Fehértemplom és Vidéke“ gyűjt. 18 „

Tekintélyes összeggel járult a nemes célhoz Nagyvárad közönsége a január 15-én rendezett hangverseny alkalmából. A hangversenyen egész sereg művész szereplő társaságában közreműködtek Szavay Gyula a V. H. O. Sz. elnöke és Vészi Margit a kiváló írónő. A nagyváradai színtársulat pedig Fehér Dezső nagyváradai szerkesztőnek alkalmi darabját: „Háborus élet a szerkesztőségben és a fronton“ adta elő nagy siker mellett. A művészestély 1504 K 82 fillért jövedelmezett a „Sajtószállás“ céljaira és így a gyűjtés eddigi eredménye összesen 3197 K 82 fillér. Legközelebb az ország nagyobb városaiban rendez a V. H. O. Sz. hangversenyeket és a vidéki hirlapírók közreműködésével lankadatlan buzgalommal folytatja a gyűjtést.

— **Segédszolgálatos tanítók szabadságolása.** A honvédelmi miniszter a hadügy-miniszterrel egyetértően rendeletet bocsátott ki. Megnyugtató, hogy a rendelet nem csupán a felülvizsgálaton segédszolgálatra utalt tanárookra és tanítóokra vonatkozik, hanem általánosságban (tehát bármely katona orvosi vizsgálaton, rendelésen) „arcvonalai szolgálatra alkalmatlanoknak és csak segédszolgálatra osztályozottak“-at említi, eképpen lehetővé téve az összes segédszolgálaton lévő tanárok és tanítók azonnali szabadonbocsátását, illetve a „nem tényleges viszonyban való áthelyezését“. Marosvásárhelyt, Brassóban, Besztercén már el is bocsátották őket.

— **Büntetés drága cipőtalpalásért.** Makóról jelentik, hogy az ottani rendőrség 40 K pénzbüntetésre ítélte ifj. Berliner Manó cipész-mestert, mert egy pár női cipőtalpalásért 8 K-át számított.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látszóvet, termos üvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?! Theil Ede fodrász-termében** (Szászváros, Főter), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

— **Lefoglalják az összes bőrneműeket.** A magyar kormány legközelebbi rendeletét fog kibocsátani, amely zár alá helyezi az országban található összes bőrkészleteket, tekintet nélkül az áru minőségére és rendeltetésére. A lefoglalt készleteket azután rövidesen meg fogják vizsgálni és mindazokat a bőrneműeket, amelyek a hadsereg céljaira nem alkalmasak, felszabadítják, tehát felhasználhatók és forgalomba hozhatók lesznek. A kormánynak ez a rendelkezése a cipőipart súlyosan fogja érinteni, amennyiben a jövőben talpbőr egyáltalán nem lesz kapható és gondoskodni kell majd megfelelő surrogátumokról. Azok az üzemek, amelyek hadseregszállítással foglalkoznak, amennyiben nem rendelkeznek kellő mennyiségű bőrkészlettel — hacsak nem maguk termelik és készítik ki a bőrneműeket, — szükségleteiket valamely központi szervezet útján szerezhetik be. A rendeletnek egyik következménye lesz, hogy a megrendelésre készülő cipők talpát műbőrből, faanyagból vagy sajtolt és vízmentes papírból kell majd készíteni. A női cipőket az új helyzet nem fogja érinteni, minthogy azok rendszerint vékonyabb bőrből készülnek, a katonaság részére pedig főként a vastag bőrokat rekvirálják.

— **„Hirdetés — az üzlet lelke.”** Bizony már számos esetben bebizonyult, hogy a reklám, a hirdetés az üzletvilágnak első rendű eszköze ahoz, hogy cégét és árucikkét közzéismertesse és kedvelté tegye. Ma bizony a „jó bornak” is kell cégér, különben nehezen akadnak reá a vevők. Külföldön milliókat költenek hirdetésekre, nálunk fölösleges kiadásnak tartják a hirdetést. Az állandó hirdetésnek óriási előnyeit nagyon jól ismerik — külföldön s ezért van az, hogy annyi külföldi hirdetés és áru özönlik be országunkba.

— **Hunyadmegyei szénbányák német kézen.** Egy berlini konzorcium — hír szerint — tárgyalásokat folytat a Brotuna-Steja melletti kőszénbányák, a Karmazinesd és Vika melletti vasművek és a Csunguluj melletti ólombányák megvásárlása dolgában. Mind a három telep Hunyad megyében fekszik. Német szakértő mérnökök a telepeket megvizsgálták és állítólag kedvező véleményt adtak.

— **„A Nő”** feminista folyóirat újévi száma a szokottnál is gazdagabb és változatosabb tartalommal jelent meg. Cikkét irt Szegvári Sándorné „Háború és választójog” címen. Mellerné Miskolczy Eugena „A nők választójogi küzdelmét az Egyesült államokban” ismerteti. Szilágyi Géza „A nemi rabságról” irt. Lux Terka „Margináliák” címen. Rónai Zoltán „A Pacifizmusról és a nő felszabadításáról” irt hosszabb tanulmányt. Dénes Zsófia „A himzönök kiuzsorázásáról”. Dr. Buday Dezső „A férfiasságról és nőiességről” irt humoros apróságot. Ki kell emelni még a nők szerepéről a nemzetközi Panama-kiállításon közölt tudósítást, amely báró Kohner Ida kitűnő fordítását dicséri. „A Nő” előfizetési ára egész évre 5 K, félévre 2:50 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, V. Mária Valéria-u. 12.

A szászvárosi kir. járásbíróóság ügybeosztása.

A polgári perrendtartás s a J. ü. sz. rendelkezésének figyelembe vétele mellett a vezetésem alatt álló szászvárosi kir. járásbíróóság ügybeosztására vonatkozó, a járásbírói ügyviteli szabályok 2. §-ában részletezett főbb intézkedéseket 1916. évre kiterjedő hatállyal az alábbiakban foglalom össze:

1. Szakáts István vezető kir. járásbírói ügykörébe tartoznak: a) a J. ü. sz. 38. §-ban részletezett központi intézkedések, b) ellátja az esetről-esetre kiosztandó külön intézkedést igénylő polgári peres ügyeket, (P. I.) c) a szintén kiosztás folytán illetményébe eső perenkívüli ügyeket (Pk. I.) valamint d) az ily

ügyekben előterjesztett és a központi intézkedések köréhez tartozó végrehajtható határozatokra alapított végrehajtás iránti kéréseket. Feladatát képezi a törvényt napok tartása.

2. Sebestyén Árpád kir. járásbírói ügykörébe tartoznak: a) A külön intézkedést igénylő összes váltóperek, b) az esetről-esetre a bíróság vezetője által kiosztandó polgári perek, (P. II.) c) ellátja a most említett ügyekben előterjesztett végrehajtási kéréseket, a végrehajtás foganatosítása iránti megkereséseket, teljesíti mindazon bírói intézkedést igénylő teendőket, melyek valamely foganatosított végrehajtási cselekmény folyamánát képezik s nem tartoznak központi intézkedésre, d) jegyzőkönyvre veszi a hét kijelölt napján a szóbeli kereseteket, a hagyatéki ügyek kivételével a polgári ügyekben szóval előterjesztett kérelmeket és nyilatkozatokat.

3. Dr. Balogh János kir. járásbírói munkakörébe tartoznak: a) Az összes telekkönyvi ügyek, b) a polgári megkeresések. c) Nevezett bíró feladatát képezi a telekkönyvi iroda feletti közvetlen felügyelet.

4. Pichovszky József kir. aljárásbírói működési köréhez tartoznak: a) A külön bírói intézkedést igénylő hagyatéki ügyek (Pk. III.) b) az összes vétség és kihágás miatt indított ügyek, (B.) c) a büntető megkeresések, d) jegyzőkönyvre veszi a büntető feljelentéseket s a hagyatéki és büntető ügyekkel összefüggő szóval előterjesztett kérelmeket, e) végzi a vizsgálóbírói tennivalókat is.

5. A szóbeli keresetek, büntető feljelentések valamint a szóval előterjesztett kérelmek és nyilatkozatok minden hét szombat napján d. e. 9—12 óráig terjedő időben vétetnek jegyzőkönyvre, amennyiben ünnepre nem esik, amidőn csak a halasztást nem tűrő keresetek, kérelmek és nyilatkozatok jegyzőkönyvre vétele foghat helyet.

6. Törvényt nap az 5. pontban irt napon, időben és feltételek mellett tartatik.

7. A teljesen írásba foglalt polgári ítéletek jegyzéke kifüggesztése napjaul a hétfői napot jelölöm ki.

8. A bírósági irodákban értesítést adnak: a) A főlajstrom és mutató adatairól köznapon d. e. 9 órától déli 1 óráig; vásár- és ünnepnapon d. e. 9—11 óráig, b) a külön irodákban és irattárban értesítés-adásra és az iratok megtekintésére hétköznapon d. e. 10—11 óráig, szombaton (heti vásár) vagy országos vásár napján d. e. 9—11 óráig terjedő idő szolgál, c) bűnügyekben az érdekeltek illetve erre jogosultak d. e. 9 órától déli 1 óráig, vásár- és ünnepnapon d. e. 9—11 óráig tekinthetik meg ügyeiket, amely idő alatt nyerhetnek ügyeikről értesítést is, d) a telekkönyvi iktató, az iktató- és mutatókönyvek adatairól köznapon d. e. 9 órától déli 1 óráig, vásár- és ünnepnapon d. e. 9—11 óráig ad értesítést, e) a telekkönyvi iroda és telekkönyvtár a felek részére d. e. 10—12 óráig áll nyitva az országos vásár napja kivételével, amidőn a feltárás d. e. 9 órakor veszi kezdetét.

9. A telekkönyvi ügyekre vonatkozó hirdetési és egyéb díjakat, valamint a telekkönyvi másolatok hitelesítéséhez szükséges bélyegek átvétele és kezelésével Borsos Sándor telekkönyvvezetőt bizom meg.

Szászváros, 1915. évi december hó 14-én.

Szakáts István,
vezető kir. járásbíró.

Kiadó üzlet. A szászvárosi városház előtti piacon lévő volt Schaner-féle üzleti helyiség kiadó. Értekezhetni Guggenberger Ödön Sándor vagy F. F. Widmann ural. 207 3—3

EGYESÜLT MOZGÓK

Szászvároson.

Vasárnap folyó évi január hó 30-án a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

Puccer úr Katzmarek.

Kitűnő vigjáték 3 felvonásban.

A kétlelkű ember.

Nordisk-dráma 3 felv.-ban. A főszerepben Else Frölich

A kisorsolt férj.

Bohózat 3 felvonásban.

A részeges férj.

Bohózat 1 felvonásban.

A hosszú műsor miatt kéretik pontosan megjelenni.

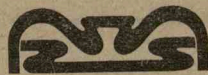
Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 1 kor., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Karzat 30 fill. Számozott helyek!

Jegyek előre válthatók a Lobstein-féle dohánytőzsdében. Előadás kezdete pont d. u. 5 és este 8¹/₄ órakor. Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Nincs többé fahiány!

Égessünk köszönet!

Olcsó áron kapható:
BÁTS JÁNOS
kereskedőnél Szászváros, Főter.

Egy métermázsa ára **6 kor.**

204 3—4

Nincs többé húshiány!

Konzervált

tengeri hal

csont és szálka nélkül, tiszta színhús, melyből a legizletesebb ételek készíthetők. ára

különként 2 K 40 fillér.

Kereskedőknek, nagyobb vevőknek megfelelő engedmény Szállítja:

Ábrahám Albert

ügynöksége HÁTSZEG. **

206 3—10